

Łódź, 02-10-2023 r.

Zn. spr.: ZS.6004.12.2023

Podsumowanie

opracowane zgodnie z art. 55 ust. 3 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania środowisko (tekst jednolity: Dz.U. 2023 poz. 1094).

A) Uzasadnienie wyboru właściwego wariantu projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Skierniewice na lata 2023-2032 (*Plan*).

Przy określaniu zadań gospodarczych kierowano się przepisami, zasadami i wytycznymi zawartymi w:

- ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach, (tekst jednolity: Dz.U.2023. poz. 1356),
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz.U.2023. poz. 1336),
- ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity: Dz.U. 2022 poz. 2409),
- ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz.U.2022 poz. 840),
- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska” (tekst jednolity: Dz.U. 2022 poz. 2556),
- ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania środowisko (tekst jednolity: Dz.U. 2023 poz. 1094),
- rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz.U.1992 nr 67 poz. 337),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz.U.2012 poz. 1302),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U.2014 poz.1409),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U.2014 poz.1408),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U.2016 poz.2183),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania

- Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (tekst jednolity: Dz.U.2014 poz.1713),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz.U.2005 nr 60 poz.533),
 - rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U.2011.25.133, z późn. zm.),
 - instrukcji urządzania lasu z 2011 r.,
 - zasadach hodowli lasu z 2011 r.,
 - instrukcji ochrony lasu z 2011 r.,
 - instrukcji ochrony przeciwpożarowej z 2011 r.,
 - wytycznymi Komisji Założeń Planu (KZP) i Narady Techniczno-Gospodarczej (NTG),
 - planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 znajdujących w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Skierniewice,
 - zadań ochronnych dla rezerwatów znajdujących się na gruntach nadleśnictwa Skierniewice.

W projekcie *Planu* założono cele długookresowe (perspektywiczne) i krótkookresowe (doraźne) oraz przyjęto dla nich odpowiednie sposoby postępowania gospodarczego.

Cele długookresowe wskazują m.in. na:

- a) zachowanie trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania poprzez:
 - optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego w formie przyjętych wieków rębności,
 - dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych do realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych);
- b) zgodność składów gatunkowych drzewostanów z możliwościami produkcyjnymi siedlisk, wyrażonymi w formie przyjętych typów drzewostanów (TD);
- c) planowanie gospodarki leśnej zgodnie z przepisami prawa.

Określenie celów krótkookresowych polegało na:

- a) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych gospodarstw;
- b) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych drzewostanów z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanu;
- c) zapewnieniu pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu;
- d) wskazaniu drzewostanów do przebudowy, których stan nie zapewniał osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- e) określeniu wskazań i wytycznych zmierzających do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez:
 - określenie zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
 - określenie zadań wynikających z programu ochrony przyrody,

- określenie kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych,
- f) planowaniu zadań gospodarczych zgodnie z obowiązującymi zasadami hodowli lasu.

Przy tworzeniu projektu *Planu* na każdym etapie rozważano stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi.

Pierwszym etapem wariantowania były decyzje KZP, zwołanej w celu ustalenia wytycznych i ogólnych zasad prowadzenia terenowych prac urządzeniowych.

Najważniejszymi ustaleniami były:

- podział na gospodarstwa, czyli jednostki regulacyjne, utworzone na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich pozostałych funkcji), a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych);
- przyjęcie przeciętnych wieków rębności dla głównych gatunków drzew, wyznaczające przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania;
- przyjęcie sposobów zagospodarowania (określonych rodzajów rębni), TD oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu.

Dane powyższe zostały określone w oparciu o wyniki wykonanych prac glebowo-siedliskowych, zgodnie z Opracowaniami glebowo-siedliskowymi dla Nadleśnictwa Skierniewice: z roku 2001 dla Obrębu Skierniewice i z roku 2006 dla Obrębu Rawa Mazowiecka; z uwzględnieniem Opracowania fitosocjologicznego dla Nadleśnictwa Skierniewice z roku 2019.

- określenie kolejności kwalifikowania drzewostanów do przebudowy;
- przyjęcie średnich okresów odnowienia dla poszczególnych gospodarstw.

Ustalenia zostały zapisane w formie protokołu z KZP, dołączonego do elaboratu.

Kolejnym etapem, na którym rozważano różne warianty, było sporządzenie wykazu projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębnego w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach.

Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegano:

- wymogów ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- zasad i wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie szerokości zrębów, nawrotów cięć, długości okresów odnowienia, itp.);
- wytycznych KZP.

Rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem pozyskania, jest pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych i ochronnych, ma zapewnić realizację ustawowych celów gospodarki leśnej.

Wariantowanie projektu *Planu* pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało podczas opracowywania programu ochrony przyrody (POP). W dokumencie tym zamieszczono zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, przedstawiono metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również podano zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych. Najważniejsze ustalenia tego dokumentu, odnoszące się bezpośrednio do projektu *Planu*, dotyczyły zmiany TD, orientacyjnych składów gatunkowych upraw oraz sposobów zagospodarowania dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych. Podczas opracowywania prognozy oddziaływania planu na środowisko i obszary Natura 2000 (*Prognoza*) wskazano elementy, które powinny ulec modyfikacji. Są to: dostosowanie TD do siedlisk przyrodniczych, sposoby ochrony stanowisk gatunków chronionych oraz uwzględnienie zapisów dokumentów planistycznych dla poszczególnych form ochrony przyrody.

W związku z powyższym, należy stwierdzić, że przedstawiona wersja projektu *Planu* zawiera wszelkie aspekty mające wpływ na gospodarkę leśną i możliwe do zastosowania rozwiązania. Jest wypadkową, najbardziej uwzględniającą realia, spośród rozwiązań alternatywnych.

B) Uzasadnienie zgodnie z art. 42 ust. 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania środowisko, zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Przy tworzeniu projektu *Planu* dla Nadleśnictwa Skierniewice zapewniony został udział społeczeństwa.

Prace nad sporządzeniem projektu *Planu* przebiegały w sposób następujący:

13.10.2020 r. - odbyły się obrady KZP; uczestniczyło w nich 14 osób; głosy uczestników obrad w dyskusji rozpatrywane były na bieżąco. W wyniku KZP zostały ustalone założenia do sporządzenia projektu *Planu* wraz z POP i *Prognozą* oraz sporządzono wstępną specyfikację istotnych warunków zamówienia (SIWZ).

Informacja o przystąpieniu do opracowania projektu *Planu*, możliwościach zapoznania się z założeniami do projektu *Planu* oraz o sposobie i miejscu składania uwag i wniosków została zamieszczona w lokalnej prasie (Dziennik Łódzki) oraz w BIP na stronie internetowej Nadleśnictwa i RDLP w Łodzi.

Po KZP przystąpiono do procedury wyłonienia wykonawcy, w ramach postępowania o zamówienie publiczne.

09.12.2020 r. - do RDOŚ w Łodzi (z mocy ustawy) został wystosowany **wniosek o uzgodnienie** zakresu i stopnia

szczegółowości informacji wymaganych w *Prognozie*.

Odpowiedź:

- RDOŚ w Łodzi **dokonał uzgodnienia** – pismo z dnia 17.12.2020 r., znak spr.: WOOŚ.411.346.2020.MGw.

01.03.2021 r. - została zawarta umowa nr ER.271.6-3.2021 na opracowanie projektu *Planu*. Fakt zawarcia umowy został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

22.02.2023 r. - odbyły się obrady NTG; uczestniczyło w nich 26 osób; głosy uczestników obrad w dyskusji rozpatrywane były na bieżąco.

19.04.2023 r. – do RDOŚ w Łodzi została przekazana dokumentacja z wnioskiem o wydanie opinii w sprawie projektu *Planu*. (zgodnie z art. 54 ust. 1 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie). W związku z ustaleniami roboczymi wniosek wycofano, i po wprowadzeniu przez Wykonawcę korekt w opracowaniu złożono wniosek ponowny **14.06.2023 r.**

Odpowiedzi:

- RDOŚ w Łodzi, działając w porozumieniu z RDOŚ w Warszawie, **wydał pozytywną opinię** – pismo z dnia **11.07.2023 r.**, znak spr.: WOOŚ.410.159.2023.MGw.3, zgłaszając jednocześnie 6 uwag nie wpływających na całościową ocenę projektu PUL. Uwagi zostały przekazane wykonawcy projektu PUL. W opracowaniu zostały wprowadzone odpowiednie korekty i doszczegółowienia.

06.04.2023 r. - w lokalnej prasie (Dziennik Łódzki) oraz w BIP RDLP podano komunikat o wyłożeniu projektu *Planu* do publicznego wglądu i możliwości zgłaszania uwag i wniosków. Dodatkowo, za pomocą poczty elektronicznej, poinformowano o rozpoczęciu konsultacji osoby wcześniej zgłaszające chęć wzięcia udziału w konsultacjach.

W okresie wyłożenia projektu *Planu* do publicznego wglądu wpłynęło 8 korespondencji elektronicznych (z czego 6 o praktycznie identycznej treści) od osób prywatnych z uwagami i wnioskami do projektowanych działań z zakresu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz zadań wynikających z POP.

Wzięto je pod uwagę i uwzględniono w możliwym zakresie. Efektem uwzględnienia treści merytorycznej były korekty planowanych zabiegów oraz doszczegółowienie zapisów i uzupełnienie zaleceń w Programie ochrony przyrody.

C) Ustalenia zawarte w *Prognozie* – wszystkie przyjęte rozwiązania powodują, iż projekt *Planu* nie będzie generował negatywnego wpływu na środowisko, co potwierdza wykonana *Prognoza*.

D) Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji *Planu* – do monitorowania realizacji zadań określonych w piśmie Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu proponuje się wykorzystanie systemu kontroli istniejącego w Lasach Państwowych:

- Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego RDLP – wykonuje kontrole okresowe.
- Wydziały merytoryczne RDLP – wykonują kontrole problemowe i kontrole bieżące w zakresie swojego działania.
- Nadleśnictwo – realizacja zadań planu urządzenia lasu kontrolowana jest wewnętrznie w każdym leśnictwie, przez kierownictwo jednostki.

W ramach przeprowadzanych kontroli zwraca się szczególną uwagę na:

- sposób wykonania cięć w użytkowaniu rębnym w odniesieniu do propozycji zawartych w *Planie* (np. pozostawienie pasów ochronnych, biogrup),
- okres wykonania zabiegów związanych z użytkowaniem rębnym i przedrębnym w drzewostanach, co do których podano w *Prognozie* zalecane terminy zabiegów,
- wykonanie planów gospodarczych z zakresu hodowli lasu (odnowienia i zalesienia), dotyczących głównie ustalenia składów gatunkowych upraw, w tym na siedliskach przyrodniczych.

E) Postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko – nie prowadzono.

Reasumując:

Projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Skierniewice na lata 2023-2032 został wykonany zgodnie z przepisami prawnymi oraz zasadami zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Został poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Przyjęte rozwiązania godzą potrzeby gospodarcze, ochrony środowiska i społeczne, a ich ocena, dokonana przez ustawowe instytucje, jest pozytywna. Projekt ten akceptuję i przedstawiam do zatwierdzenia przez Ministra Klimatu i Środowiska.

Dariusz Pieniak
Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji Lasów
Państwowych w Łodzi
/podpisano elektronicznie/